

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 49/18

V Lucemburku dne 17. dubna 2018

Rozsudek ve spojených věcech C-195/17, C-197/17 až C 203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17 až C-286/17 a C-290/17 až C-292/17

Helga Krüsemann a další v. TUIfly GmbH

„Divoká stávka“ leteckého personálu v návaznosti na překvapivé oznámení restrukturalizace nepředstavuje „mimořádnou okolnost“, která by letecké společnosti umožnila zprostit se povinnosti k náhradě škody v případě zrušení nebo významného zpoždění letů

Rizika plynoucí ze sociálních důsledků, které doprovázejí taková opatření, jsou vlastní běžnému výkonu činnosti letecké společnosti.

Dne 30. září 2016 vedení německé letecké společnosti TUIfly překvapivě oznámilo svým zaměstnancům plán na restrukturalizaci podniku. Toto oznámení vedlo k tomu, že během přibližně jednoho týdne letecký personál v návaznosti na výzvu učiněnou samotnými zaměstnanci čerpal volno z důvodu nemoci. Mezi 1. říjnem a 10. říjnem 2016 míra nepřítomnosti zaměstnanců z důvodu nemoci, která obvykle dosahuje řádově 10 %, dosáhla až 89 %, pokud jde o letové posádky v kabině pilota, a až 62 %, pokud jde o palubní personál. Večer dne 7. října 2016 vedení společnosti TUIfly informovalo zaměstnance o tom, že bylo dosaženo dohody s jejich zástupci.

Z důvodu této „divoké stávky“ byl velký počet letů společnosti TUIfly zrušen nebo lety vykázaly na příletu zpoždění o tři hodiny nebo více. Společnost TUIfly, která měla za to, že jde o „mimořádné okolnosti“ ve smyslu nařízení Unie o právech cestujících v letecké dopravě¹, odmítla vyplatit dotčeným cestujícím náhradu škody, která je v něm stanovena (a sice 250, 400 nebo 600 eur v závislosti na vzdálenosti). Amtsgericht Hannover a Amtsgericht Düsseldorf (okresní soud v Hannoveru a v Düsseldorfu, Německo), u kterých byly podány žaloby směřující k získání platby této náhrady škody, se dotazují Soudního dvora, zda spontánní nepřítomnost značné části leteckého personálu ve formě takové „divoké stávky“, jako je dotčená stávka, spadá pod pojem „mimořádné okolnosti“, takže by letecká společnost mohla být zproštěna povinnosti k náhradě škody.

Svým rozsudkem z dnešního dne Soudní dvůr na tuto otázku odpověděl záporně: spontánní nepřítomnost značné části leteckého personálu (ve formě takové „divoké stávky“, jako je dotčená stávka), která má svůj původ v tom, že provozující letecký dopravce překvapivě oznámil restrukturalizaci podniku, a to v návaznosti na výzvu učiněnou nikoli zástupci zaměstnanců podniku, ale spontánně samotnými zaměstnanci, kteří čerpali volno z důvodu nemoci, nespadá pod pojem „mimořádné okolnosti“.

Soudní dvůr připomněl, že nařízení stanoví dvě kumulativní podmínky k tomu, aby určitá událost mohla být kvalifikována jako „mimořádné okolnosti“: 1) z důvodu své povahy či původu nesmí být vlastní běžnému výkonu činnosti letecké společnosti a 2) musí se vymykat účinné kontrole letecké společnosti. Pouhá skutečnost, že určitý bod odůvodnění nařízení uvádí, že takové okolnosti mohou nastat konkrétně v případě stávek, neznámá, že stávka je nezbytně a automaticky důvodem osvobozujícím od povinnosti náhrady škody. Naopak je třeba posoudit v každém jednotlivém případě, zda jsou obě výše uvedené podmínky splněny.

Pokud jde o projednaný případ, Soudní dvůr konstatoval, že obě tyto podmínky splněny nejsou.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 (Úř. věst. 2004, L 46, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 10).

Zprvė jsou totiř restrukturalizace a reorganizace součástí bėžných opatření při správě podniků. Letecké společnosti se tak mohou bėžně při výkonu své činnosti setkávat s nesouhlasem, případně s konflikty se svými zaměstnanci nebo s částí těchto zaměstnanců. V takové situaci, jako je situace, která vznikla u společnosti TUIfly na konci září/na začátku října 2016, je tudíž třeba mít za to, že rizika plynoucí ze sociálních důsledků, které doprovázejí taková opatření, jsou vlastní bėžnému výkonu činnosti dotyčné letecké společnosti.

Zadruhé nelze mít za to, že se „divoká stávka“ dotčená v projednané věci vymyká účinné kontrole společnosti TUIfly. Tato „divoká stávka“ má totiř nejen svůj původ v rozhodnutí společnosti TUIfly, ale i přes vysokou míru nepřítomnosti byla uvedená stávka ukončena v návaznosti na dohodu, kterou společnost TUIfly uzavřela se zástupci zaměstnanců dne 7. října 2016.

Soudní dvůr ještě poznamenal, že skutečnost, že předmětné sociální hnutí by mělo být kvalifikováno ve smyslu použitelných německých právních předpisů v sociální oblasti jako „divoká stávka“, jelikoř nebyla oficiálně zahájena odborovou organizací, je bezvýznamná pro účely posouzení pojmu „mimořádné okolnosti“.

Důsledkem rozlišování stávek, které jsou na základě použitelného vnitrostátního práva legální a které legální nejsou, k určení, zda musejí být kvalifikovány jako „mimořádné okolnosti“ ve smyslu nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, by totiř bylo, že by právo cestujících na náhradu škody záviselo na právních předpisech v sociální oblasti vlastních každému členskému státu, čímž by byly ohroženy cíle tohoto nařízení spočívající v zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících, jakoř i harmonizovaných podmínek při výkonu činností leteckého dopravce na území Unie.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📡 (+32) 2 2964106